Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2019-876
(mr. E.L.A. van Emden, voorzitter en mr. R.P.W. van de Meerakker, secretaries)

Klacht ontvangen op	: 21 november 2018
Ingediend door	: Consument
Tegen	: ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de Bank
Datum uitspraak	: 4 november 2019
Aard uitspraak	: Niet-bindend advies

Samenvatting

Consument heeft gelden overgeboekt naar een online handelsplatform en is zijn inleg kwijtgeraakt. Hij heeft zijn verliezen van de Bank gevorderd. De Commissie is van oordeel dat deze vordering vanwege de vaste lijn in haar uitspraken dient te worden afgewezen.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken voorzien van bijlagen:

- het door Consument (digitaal) ingediende klachtformulier;
- het verweerschrift van de Bank;
- de repliek van Consument.

De Commissie stelt vast dat dit geschil zich leent voor verkorte behandeling als bedoeld in artikel 32 van haar Reglement. De uitspraak is daarom niet-bindend.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

2.1 Van 28 september 2017 tot en met 4 november 2017 heeft Consument een bedrag van in totaal € 8.100,- overgemaakt naar een digitaal handelsplatform van [naam handelsplatform], waarop onder meer in binaire opties kan worden gehandeld.

2.2 Op 4 oktober 2017 heeft Consument van zijn betaalrekening bij de Bank via de digitale omgeving een bedrag van € 5.000,- overgemaakt naar een Hongaars rekeningnummer.

Daarna heeft hij op 10 oktober 2017 een bedrag van € 600,- overgemaakt en op 4 november 2017 een bedrag van € 2.000,- naar een Engels rekeningnummer. Consument heeft daarnaast een bedrag overgemaakt van € 500,- via een creditcard, die hij niet bij de Bank aanhoudt.

2.3 Consument is zijn inleg kwijtgeraakt. Op 24 oktober 2018 heeft Consument de Bank verzocht de transacties te annuleren en de overgemaakte bedragen terug te storten op zijn rekening. De Bank heeft dat verzoek geweigerd.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering van Consument

3.1 Consument vordert een bedrag van € 8.100,- aan schadevergoeding.

Grondslagen en argumenten daarvoor

3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslag. Consument heeft aangegeven dat sprake is van oplichting. Hij heeft gesteld dat de Bank ervan op de hoogte was dat Consument bedragen overboekte naar een oplichter. Daarvoor heeft Consument verwezen naar Engels recht, waaronder de Bank gehouden zou zijn de schade die uit de oplichting is voortgevloeid te vergoeden.

Voor zover het Nederlandse recht zou bepalen dat bedragen mochten worden overgemaakt naar een partij die als frauduleus bekend stond, is Consument van mening dat op de Bank de verplichting rust de transacties te monitoren en te blokkeren. Zeker wanneer het gaat om transacties waar grote sommen geld worden overgeschreven naar buitenlandse rekeningen, zoals hier is gebeurd. In de tijd dat de transacties voorlopig geblokkeerd worden, bestaat de mogelijkheid voor de Bank om contact met Consument op te nemen en te verifiëren of de transacties overeenstemmen met zijn wensen alsmede hem te waarschuwen voor het risico dat hij slachtoffer van oplichting kan worden. Nu de Bank geïnformeerd noch gewaarschuwd heeft, heeft zij haar zorgplicht geschonden en dient zij de schade van Consument te vergoeden.

Dat de Bank in haar transactiemonitoringsverplichting fouten heeft gemaakt in het verleden, blijkt uit de schikking die zij heeft moeten treffen in 2018 voor een bedrag van € 775.000.000,-.

Verweer van de Bank

3.3 De Bank heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

4.1 De Commissie merkt op dat het geschil zich beperkt tot de bedragen die Consument via zijn betaalrekening bij de Bank heeft overgemaakt. Over het in overweging 2.2 genoemde bedrag van € 500,- dat Consument onbetwist heeft overgemaakt met een creditcard, die hij bij een derde partij aanhoudt, kan de Commissie in het kader van het onderhavige geschil geen oordeel geven.

4.2 De Commissie merkt voorts op dat haar vaste lijn in klachten als de onderhavige kenbaar is uit Geschillencommissie Kifid, nr. 2019-531. In die zaak is het beroep op de gestelde zorgplichtschending uitvoerig behandeld.

4.3 Volgens Consument had de Bank hem moeten waarschuwen voor de onbetrouwbaarheid van [naam handelsplatform], vanwege een reeds in 2010 gepubliceerde waarschuwing van de Britse toezichthouder. De Commissie merkt op dat die waarschuwing geen betrekking heeft op de partij waaraan Consument geld heeft overgemaakt. Echter, ook wanneer er veronderstellenderwijs vanuit wordt gegaan dat die waarschuwing daarop wel betrekking heeft, kan de vordering van Consument niet slagen.

4.4 Voor dit geschil is van belang dat Consument de onderhavige transacties bevoegd en welbewust heeft geïnitieerd en geautoriseerd. De Bank is (op grond van artikel 7:533 lid 4 Burgerlijk Wetboek) vervolgens verplicht gevolg te geven aan een ten laste van haar rekeninghouder gegeven betaalopdracht. De Bank heeft jegens Consument slechts opgetreden als betaaldienstverlener, ter uitvoering van een betalingstransactie van de opdracht gevende rekeninghouder. Vanuit die rol rust op de Bank slechts de plicht het betalingsverkeer te optimaliseren (zie Geschillencommissie Kifid, nr. 2019-531).

4.5 Dat de Bank wist dat de overboekingen werden uitgevoerd om te handelen in binaire opties is niet gebleken. De overgelegde transacties gaven geen aanleiding voor de Bank om te vermoeden dat sprake was van handel in binaire opties. Daarnaast geldt dat er ten tijde van de overboekingen van Consument in 2017 nog geen verbod van kracht was op de handel in dergelijke producten. Dat verbod geldt pas sinds het besluit van de AFM daartoe van 18 april 2019.

Daarnaast geldt dat een eventuele waarschuwing van de toezichthouder er in beginsel niet toe leidt dat een betaaldienst-verlener op basis van die waarschuwing verplicht was Consument te waarschuwen voor het overboeken van gelden of dat die overboekingen door de Bank nader hadden moeten worden onderzocht, of zelfs niet hadden mogen worden uitgevoerd. De Bank heeft immers in haar rol van betaaldienstverlener in beginsel slechts de plicht het betalingsverkeer te optimaliseren. Ten tijde van de onderhavige betalings-transacties had de Bank geen kennis van omstandigheden die een risico voor Consument meebrachten. Zij was er niet van op de hoogte dat de gelden werden overgemaakt naar rekening-nummers van een zonder vergunning handelende beleggingsmaatschappij. Dat had de Bank ook niet hoeven te zijn, omdat zij niet verplicht is de persoon of maatschappij achter het rekeningnummer te controleren (vergelijk Rechtbank Amsterdam ECLI:NL:RBAMS:2015:9493, Rechtbank Amsterdam ECLI:RBAMS:2018:4656). Tevens hoeft de Bank als betaaldienstverlener niet op de hoogte te zijn van waarschuwingen van toezichthouders over beleggingsinstellingen. Dit zou anders kunnen zijn als de Bank de rol van beleggingsdienstverlener vervulde, waarvan hier geen sprake is.

4.6 De Commissie concludeert dat de vordering van Consument dient te worden afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

Deze beslissing is genomen in een verkorte procedure als bedoeld in artikel 32 van het Reglement. De uitspraak heeft daarom de vorm van een niet-bindend advies. Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.